

Sisters

Haarukkavirkkauksen mahdollisuuksia
vaatetusmuotoilun näkökulmasta

Maria Räsänen

Sisters

Haarukkavirkkauksen mahdollisuuksia vaate-
tusmuotoilun näkökulmasta

Maria Räsänen

Opinnäytetyö

**SAVONIA-AMMATTIKORKEAKOULU
OPINNÄYTETYÖ**

Tiivistelmä

Koulutusala Kulttuuriala	
Koulutusohjelma Muotoilun koulutusohjelma	
Työn tekijä(t) Maria Räsänen	
Työn nimi Sisters – haarukkavirkkauksen mahdollisuuksia vaatetusmuotoilun näkökulmasta	
Päiväys 28.11.2011	Sivumäärä/Liitteet 49/5
Ohjaaja(t) Sirpa Ryyänen ja Mariella Rauhala	
Toimeksiantaja/Yhteistyökumppani(t)	
Tiivistelmä Työn tavoitteena oli perehtyä haarukkavirkkausmenetelmän käyttöön vaatetusmuotoilun näkökulmasta. Luovien kokeilujen pohjalta oli tarkoituksena suunnitella ja valmistaa tuote tai tuotteita. Prosessin etenemisen kuvaamisessa käytettiin hyväksi realistista evaluaatiota. Työssä pyrittiin huomioimaan kestävä kehityksen periaatteita. Kirjallisuuden ja tekijän aiempien kokemusten kautta perehdyttiin haarukkavirkkaustekniikkaan. Työn aineisto koostui haarukkapitsikokeiluista ja kahdesta valmistetusta tuotteesta. Työllä ei ollut ulkopuolista tilaajaa, mutta toista työssä valmistetuista teoksista ehdotettiin <i>NowHere Finland 2012</i> –muotoilunäyttelyyn, mihin teos myös valittiin mukaan. Näyttelyyn otettavilta töiltä edellytettiin esteettisten arvojen ohella ympäristömyötäisyyttä. Tulosten tarkastelu toteutettiin peilaten eri tekijöitä kirjallisuudesta poimittuihin tietoihin. Tulosta tarkasteltiin sekä vaatetus suunnittelijan että tuotteiden näkökulmista, esimerkiksi Papanekin funktioanalyysia hyväksi käyttäen. Lisäksi tulosten arvioinnissa käytettiin hyväksi näyttelyjuryn palautetta. Työlle asetetut tavoitteet saavutettiin ja tuotteiden suunnittelu sekä valmistus olivat onnistuneita.	
Avainsanat Haarukkavirkkaus, pitsi, vaatetus suunnittelu	

**SAVONIA UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES
THESIS**

Abstract

Field of Study Culture			
Degree Programme Degree Programme in Design			
Author(s) Maria Räsänen			
Title of Thesis Sisters – the possibilities of hairpin crochet in fashion design			
Date	28.11.2011	Pages/Appendices	49/5
Supervisor(s) Sirpa Ryyänen and Mariella Rauhala			
Client Organisation/Partners			
Abstract <p>The aim of this final project with thesis was to get acquainted with the hairpin crocheting in clothing by using creative experiments. The purpose was to design and make a garment or garments based on these experiments.</p> <p>The process was described by using the realistic evaluation. In design and production attention was paid to sustainability.</p> <p>The technique was examined by studying literature and previous hairpin crochet works of the author. The research material of the final project with thesis consisted of two hairpin lace garments.</p> <p>The work did not have any customer, but one of the garments made in conjunction to the thesis was suggested and accepted to the design exhibition <i>NowHere Finland 2012</i> which was an exhibition for sustainable works. Attention was also paid to the aesthetics of the pieces when selecting the works to the exhibition.</p> <p>The results of the thesis were examined by reflecting different items to the facts in literature. The results were evaluated from the aspect of a fashion designer and the function of the garments. The function analysis of Papanek was also used to survey the objects. In addition, the feedback received from the exhibition jury was considered.</p> <p>The aims of the final project were obtained and the design and the manufacturing of the products were successful.</p>			
Keywords Hairpin crochet, lace, fashion design			

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO	9
2	HAARUKKAPITSI	11
2.1	Historia	11
2.2	Haarukkapitsin valmistus ja käyttö	12
2.3	Kokemuksia aikaisemmista tuotoksista	15
2.3.1	Tekstuuri	17
2.3.2	Muodot	18
3	OPINNÄYTETYÖN TAVOITE JA MENETELMÄ	20
3.1	Opinnäytetyön tavoite	20
3.2	Realistinen evaluaatio opinnäytetyöprosessin kuvaamisessa	21
4	PROSESSIN KUVAUS	24
4.1	Kokeileva haarukkavirkkaus	24
4.1.1	Pitsit ja muotoilu	25
4.1.2	Luonnokset	27
4.2	Suunnittelu ja valmistus muotoillen	28
4.2.1	Mekko	31
4.2.2	Kaulahuivi	32
5	TULOKSENA SSKO-MEKKO JA SUSSU-HUIVI	33
5.1	Tuotteet ja tekniikan toimivuus vaatetusmuotoilussa	36
5.2	Kestävän kehityksen periaatteiden toteutuminen	38
6	POHDINTA	43
	KUVALUETTELO	46
	LÄHTEET	47

LIITTEET

Liite 1 Teosehdotus *NowHere Finland 2012* –näyttelyyn

Liite 2 Teosehdotukseen liitetyt kuvat

Liite 3 Luonnoksia

Liite 4 Muotoiluja

Liite 5 Materiaalikartta

1 JOHDANTO

Pitsien merkitys on muuttunut aikojen saatossa hyvin paljon. Niitä tiedetään valmistetun jo muinaisten egyptiläisten ajoilta (Palliser 1984, 1). Eurooppalaisessa kulttuurissa pitsien käyttö on alkanut kirkollisissa tekstiileissä ja sittemmin levinnyt maiden hallitsijoiden ja muiden merkittävien ja varakkaiden henkilöiden käyttämiin vaatteisiin (Lindholm 1947, 7). Pitsit ovat siis olleet statuksen ja varallisuuden merkkejä. Jos pitsit aikoinaan kertoivatkin käyttäjänsä yhteiskunnallisesta statuksesta ja varallisuudesta, ovat ne mielestäni nykyaikana enemmänkin muoti-ilmiö. Toisinaan ne taas nähdään vain vanhanaikaisina. Arvostusta laskee myös se, että nykyään on paljon teollisesti valmistettuja pitsejä, joiden tekeminen ei ole aikaavievää ja kallista. Kuitenkin perinteiden tuominen nykypäivään on ajassamme vallalla oleva ja jopa nouseva trendi.

Tässä työssä paneudun lähemmin haarukkapitseihin. Lähestyn haarukkavirkkaustekniikkaa vaateen tekemisen näkökulmasta. Valmistamani vaatteet ovat nykyaikaisia, mutta niissä on vahvasti menneisyyden juurevuutta. Haarukkavirkkaus sopii hyvin opinnäytetyössä käytettäväksi menetelmäksi, koska se on muihin perinnetekniikoihin verraten nopea. Tällöin tekniikalla on mahdollista tuottaa vaatteita jo muutaman kuukauden pituisessa ajanjaksossa.

Menneisyyden tuominen nykypäivään ja näiden väliset kontrastit kiehtovat minua. Työlläni ei ole ulkopuolista tilaajaa. Aihetta olen lähtenyt käsittelemään oman mielenkiintoni pohjalta, ja siitä on hyötyä itselleni ammatillisen kasvun kannalta. Kirjallisuutta aiheesta on vähäisesti ja tämä työ tarjoaakin muille haarukkavirkkauksesta kiinnostuneille tietoa aiheesta vaatetusmuotoilun näkökulmasta.

Aihetta olen käsitellyt jo aikaisemmin syventävissä opinnoissani. Mielenkiintoni haarukkapitseihin sekä asiantuntemus aikaisempiin töihin perustuen ja tiedot yleisesti vaatetuksesta luovat hyvän pohjan työn tekemiselle.

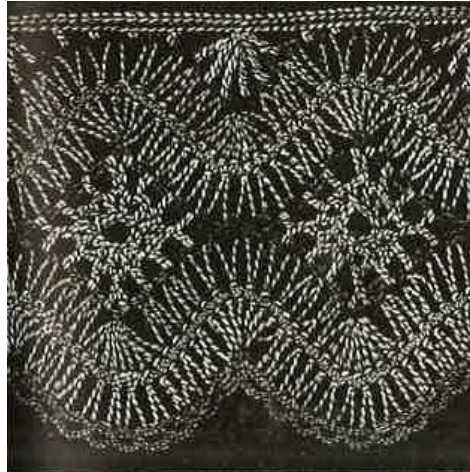
Työn tarkoituksena on syventyä haarukkavirkkauksen mahdollisuuksiin vaatteiden suunnittelussa ja valmistuksessa. Tavoitteena on konkreettisten tuotteiden suunnittelu ja valmistaminen sekä tietotaidon kartuttaminen tekniikan käytössä. Tuotteiden suunnittelussa ja valmistuksessa otetaan huomioon kestävän kehityksen periaatteet. Prosesin etenemistä kuvataan realistista evaluaatiota hyväksi käyttäen. Toiminnan lähtökohtana on materiaalin työstäminen ja valmistettavia tuotteita tarkastellaan sekä vaatetussuunnittelijan että vaateen funktion kannalta. Teosten funktioita lähestytään Papanekin funktiokokonaisuutta hyväksikäyttäen.

Työssä valmistettavaa tuotetta ehdotettiin *NowHere Finland 2012* -ympäristömyötäisten teosten ja tekojen muotoilunäyttelyyn ja juryn antamaa palautetta käytetään hyväksi tuloksia arvioitaessa.

2 HAARUKKAPITSI

2.1 Historia

Virkkaamisen alkuperästä on kahdenlaisia käsityksiä. Toiset katsovat sen periytyneen nunnien tekemistä käsistöistä 1500-luvulta. Toisen käsityksen mukaan Egyptin koptit käyttivät tekniikkaa jo 600–700-luvulla. Suomeen virkkaaminen levisi 1800-luvun

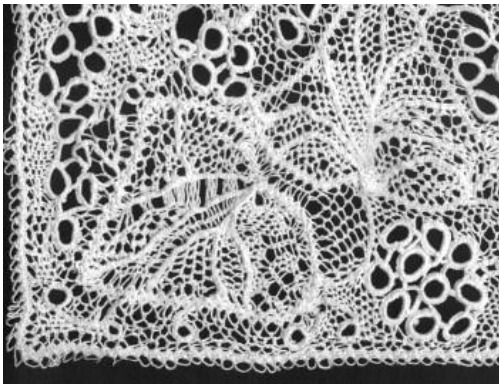
alussa kaupankäynnin mukana. **Kuva 1. Reunapitsi.**

Vuosisadan lopulla se oli suosittua erityisesti Länsi-Suomen kartanoiden ja suurten talojen tyttärien keskuudessa. Myös romanit ovat käyttäneet paljon virkkausta kodintekstiilien sekä röijyjen, hihansuiden ja helmojen koristelussa (ks. kuva 1). (Aikamatka käsityöhön 2011; Suuri käsityökirja 1961, 169).

Suuren käsityökirjan (1961, 169) mukaan virkkauksen toivat yleiseen tietoisuuteen irlantilaiset, jotka jäljittelivät venetsialaisia aitopitsejä. Jotkut tekstiilihistorioitsijat uskovat, että haarukavirkkaus yleensä virkkauksen ohella on kehitetty aikaisempia tekniikoita nopeammaksi ja tehokkaammaksi tavaksi jäljitellä perinteisiä pitsimalleja. Haarukkapitsiä on pidetty ikään kuin ”köyhän miehen” pitsinä (Fisch 2009, 7). Myös Emännän tietokirjassa (1930, 449) mainitaan haarukkapitsin arvostuksen olleen vähäistä muilla tekniikoilla valmistettuihin pitseihin verrattuna.

Pitsien valmistuksessa on perinteisesti käytetty ohutta puuvillalankaa, joka materiaalina yleistyi suomessakin 1900-luvun alkupuoliskolla aikaisemmin käytettyjen pellavan ja hampun tilalle. Vuoden 1942 jälkeen

pula-aikoina palattiin suomessa kotikehruisiin villa- ja pellavalankoihin sekä korvikemateriaaleihin. Nykyään virkkaustöissä käytetään paljon villalankoja. (Aikamatka käsityöhön 2011; Suuri käsityökirja 1961, 169).

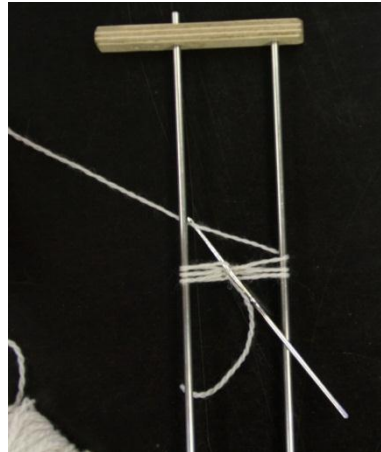

Kuva 2. Muokattu haarukkapitsi.

Toisinaan haarukkavirkkausta on käytetty osana pitsin valmistusta (ks. kuva 2). Tällöin virkatut pohjanauhat on asetettu paperimallin päälle ja työ on muokattu ommellen loppuun. (Hairpin lace 2011).

2.2 Haarukkapitsin valmistus ja käyttö

Haarukkapitsin valmistamisessa käytetään virkkuukoukkaa ja pitsihaarukkaa (ks. kuva 3). Virkattaessa haarukoiden ympärille muodostuu lenkkejä, jotka kiinnittyvät haarukan keskelle muodostuvaan kiinteiden silmukoiden tai erilaisten pylvässilmukoiden jonoon. Näin tehdään pohjanauhoja eli pitsiaihioita. Kiinnittämällä eri tavoin reunoissa

Kuva 3. Pitsin virkkaus.

olevat lankalenkit, syntyy pitsipaloja (ks. kuvat 4–6). Nauhan leveys riippuu käytössä olevan haarukan leveydestä. (Koskennurmi-Sivonen & Mikkilä 1984, 151; Suuri käsityökirja 1961, 210).

Koskennurmi-Sivonen ja Mikkilä (1984, 152–153) esittelevät yhden kiinnitystavan, jossa pitsiaihioiden lenkit pujotetaan toistensa läpi ja reuna huolitellaan kiinteillä silmukoilla. Pohjanauhoja voi kuitenkin yhdistellä ja huolitella hyvin monenlaisilla eri tavoilla. Esimerkkejä useista suoraviivaista pitsiä aikaansaavista tekniikoista ja haarukkapitsin muokkaamisesta ommellen on Suuressa käsityökirjassa (1961, 211-214). myös kuvan 7 korussa on käytetty symmetristä kiinnitysmenetelmää. Pitsiin saa orgaanisempia muotoja kun pitsiaihoita työstetään epäsymmetrisesti, kuten Elle Niemen (2007) Novita Oy:lle suunnittelemassa huivissa (ks. kuva 8).

Kuva 4. Silmukoiden pujottaminen toistensa läpi.

Kuva 5. Reunan työstäminen virkkaamalla.

Kuva 6. Palojen yhdistäminen virkkaamalla.

Kuva 7. Koru haarukkapitsistä.

Haarukkapitsikorussa on käytetty symmetristä kiinnitysmenetelmää, mikä tekee nauhasta suoraviivaisen.

Haarukkavirkkaus on nopea pitsin valmistustekniikka muihin perinnetekniikoihin kuten nypläykseen tai ommeltuun pitsiin verrattuna. Lukuun ottamatta suunnittelutyötä, yhdestä nauhasta koostuvan kaulakorun valmistaa haarukkapitsitekniikalla noin tunnissa ja suuren kaulurin noin kymmenessä tunnissa.

Kuva 8. Haarukkapitsihuivi. *Elle Niemen suunnittelemaa huiviohjeetta mukaillen tehdyssä huivissa epäsymmetrinen pitsisuikaleiden kiinnitystekniikka muodostaa huiviin orgaanisia muotoja. Kuvio etenee koko työn ajan samankaltaisena.*

Haarukkavirkkaustekniikalla on perinteisesti tehty väli- ja reunapitsejä (Suuri käsityökirja 1961, 213; Emännän tietokirja 1930, 450). Nykyajan käsityön harrastajien Internetiin julkaisemista kuvista voi päätellä, että tänä päivänä haarukkavirkkausta käytetään paljon asusteiden, pääasiassa huivien valmistuksessa. Vidgren (2006) on opinnäytetyössään valmistanut haarukkavirkkaustekniikalla riippumaton ja Vilhunen (2000) taas on tehnyt taidetekstiilin kokeillen värien käyttöä haarukkavirkkauksessa. Pinta sekä harrastelijoiden että opinnäytetöiden

tekijöiden töissä on yleensä samankaltaisena toistuvaa, eikä tekniikalla ole tehty muotoja tuotteisiin.

2.3 Kokemuksia aikaisemmista tuotoksista

Kuva 9. Mekko.
*Musta
pitsimekko
puuvillalangasta
vaihtelevia
pitsiaihoiden
kiinnitysmenetel-
miä käyttäen.*

Muutamien säännönmukaista ja ohjeistettua tekniikkaa käyttäen tekemieni tuotteiden lisäksi, olen työstänyt haarukkavirkkaustekniikalla luovempia kokeiluja ja tuotteita (ks. kuva 9–11). Näissä olen yhdistellyt erikokoisilla haarukoilla työstämiäni aihioita erityyillisillä, vaihtelevilla tekniikoilla. Haarukkavirkkaustekniikka mahdollistaa erilaisten elävien ja pitsimäisten pintojen ja muotojen tuottamisen. Kaikissa aikaisemmissa kokeiluissani olen materiaalina käyttänyt melko ohuita villa- ja

puuvillalankoja. Langat ovat vahvuudeltaan 1,5 – 3:n koukuilla virkattavia. Molemmat kuidut olen kokenut toimiviksi haarukkapitsitoissä. Joustavuutensa ansiosta villa on hiukan helpompi työstää kuin puuvilla.

Materiaali on neuleen tapaan joustavaa ja mukautuu hyvin ihmiskehon muotojen mukaan. Lisäksi pitsipaloja sommittelemalla saa aikaiseksi haluttuja muotoja, jolloin vaatteista on mahdollista tehdä hyvinkin istuvia.

Pitsin yhdistelemisen muihin materiaaleihin, käyttämisen osana muuta tuotetta, olen aikaisemmissa kokeiluissani kokenut hyvin haastavaksi (ks. kuva 12). Erityisesti materiaalit, joihin pitsiä yhdistetään, tulee harkita tarkasti. Pitsin keveys ja pehmeys tulee ottaa huomioon materiaaleja valitessa. Aikaisemmissa kokeiluissani materiaalit sopivat huonosti pitsin kanssa käytettäväksi. Erityisesti yhdistellessäni pitsiä kankaisiin, tulos ei ollut harmoninen, mutta myös käyttämäni neuleet olivat liian tiiviitä ja jäykkiä.

Kuva 10. Haarukkapitsikeppi.
Haarukkapitsikeepin valmistamisessa on käytetty monipuolisesti erilaisia pitsisuikaleiden kiinnitysmenetelmiä.

Kuva 11. *Muotoilu toimii itsestään tai voisi olla osa vaatetta.*

Kuva 12. *Pitsiä ja neuletta.*

Kokemuksieni mukaan haarukan ja siten myös pitsisuikaleiden leveys voi vaihdella noin kahdesta senttimetrinä reiluun kymmeneen senttimetriin. Tällöin pitsin työstäminen on mahdollista tavanomaisilla työotteilla. Pitsisuikaleiden leveys määrittää osaltaan vaatteiden suunnittelua ja työstämistä. Tavanomaisen virkkauksen käyttäminen palojen yhdistelemisessä antaa kuitenkin mahdollisuuksia hienosäätää pitsien leveyksiä.

2.3.1 Tekstuuri

Pitsiaihioita erilaisilla menetelmillä kiinnittäen saa pintaan orgaanisia, vaihtelevia muotoja, mutta myös säännöllisempiä kuvioita. Pitsin tiheys vaihtelee kiinnitystavasta riippuen. Useampia silmukoita kerrallaan toistensa läpi kiinnittäen saa aikaiseksi muhkeaa, palmikkomaista pintaa (ks. kuva 15). Myös tekstiilin jälkikäsitteleminen höyryllä vaikuttaa sen kuohkeuteen, erityisesti villaa työstettäessä. Pitsimäistä ja hyvinkin isoja reikiä, läpinäkyvää kokonaisuutta, saa aikaiseksi, kun työstää pitsiaihioita virkkaamalla (ks. kuva 13 ja 14).

Kuva 13.

Kuva 14

Kuva 15.

Sekä palmikkomainen, paksu materiaali kuin myös läpinäkyvä pitsimäinen materiaali antavat omat raaminsa suunnittelulle ja käytettävyydelle. Käyttövaatetta ajatellen erityisen paksu ja jäykkä vaate ei mahdu hyvin esimerkiksi takin alle. Toisaalta jälki voi olla visuaalisesti muhkean näyttävää. Pitsimäinen pinta taas on omalla tavallaan mielenkiintoista. Materiaalin paksuus tai liika läpinäkyvyys ovat tekijöitä, jotka on huomioitava tuotteita suunniteltaessa.

2.3.2 Muodot

Työstämisen symmetrisyys tai epäsymmetrisyys vaikuttaa palojen muotoon. Epäsymmetrisellä kiinnitystavalla saa aikaan kaarevia paloja, joita yhdistelemällä pystyy tuottamaan muotoja. Muotoja saa aikaan myös yhdistelemällä paloja lankalenkkejä pujottamalla, kun yhdistettävien lankalenkkien määrää vaihtelee (ks. kuva 16). Mitä useampia lankalenkkejä pujottaa toistensa läpi, sitä enemmän tekstiiliä saa vetäytymään kasaan halutuista kohdista. Muotoja saa aikaiseksi myös pujottamalla vierekkäisistä pitsiaihioista eri verran lankalenkkejä

toistensa läpi. Vaikka haarukkavirkkaustekniikalla tuotettu materiaali on neuleiden tapaan joustavaa, antaa mahdollisuus tuottaa muotoja monipuolisemmat edellytykset vaatteiden suunnittelulle.

Kuva 16. Muotoa voi tuottaa muun muassa pujottamalla eri määriä silmukoita toistensa läpi.

3 OPINNÄYTETYÖN TAVOITE JA MENETELMÄ

3.1 Opinnäytetyön tavoite

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli luovien kokeilujen avulla syventyä haarukkavirkkaustekniikan mahdollisuuksiin vaateen suunnittelussa ja valmistaa niiden pohjalta tuote tai tuotteita. Lisäksi tuotteiden suunnittelussa ja valmistuksessa pyrittiin ottamaan monipuolisesti huomioon kestävän kehityksen periaatteet.

Lähestyin työskentelyä eri näkökulmista; vaatesuunnittelijana ja tuotteiden funktioiden kautta. Vaatesuunnittelijan näkökulmasta pohdin tuotteiden ja tekniikan toimivuutta vaatekäytössä. Työssäni pohdin myös millaisia merkityksiä tai sisältöä valmistamillani vaatteilla on sekä tuotteiden estetiikkaa. Lisäksi käytin tuloksia arvioidessani hyväksi Papanekin funktiokokonaisuutta. Prosessin eri vaiheita tallensin kuvaamalla.

Yhtä tuotteista ehdotin mukaan alueellisten taidetoimikuntien, Taiteen keskustoimikunnan ja Suomen käsityön museon järjestämään *NowHere Finland 2012* –näyttelyyn (ks. Liite 1 ja Liite 2). Näyttely järjestetään kahden vuoden välein. Vuoden 2012 näyttelyn juryn jäseninä toimivat muotoilija Harri Koskinen, professori Pirjo Kääriäinen, graafinen suunnittelija Timo Berry ja muotoilun läänintaiteilija Paula Susitaival. Ympäristömyötäisen teeman mukaisesti painotusalueina jurytyksessä olivat ympäristömyötäisyys ja kokonaisten elinkaarien suunnittelu tuotteille. Tekstiileissä painotettiin erityisesti tuotteiden huolto-ominaisuuksia. Lisäksi tuotteilta vaadittiin esteettistä ja toiminnallista laatua. Näyttely kiertää vuoden 2012 aikana Suomen käsityön museossa Jyväskylässä, Savonlinnan maakuntamuseossa ja Lahden Sibeliustalossa. Lisäksi se on nähtävissä verkkonäyttelyinä.

3.2 Realistinen evaluaatio opinnäytetyöprosessin kuvaamisessa

Realistista evaluaatiota käytetään tutkimuksissa, joiden lähtökohtana on spesifi tiedon- tai tuotannonintressi. Tutkimusta tehdään usein jotakin tiettyä projektia varten. Toinen työtapa on tehdä tutkimusta toiminnan kautta, jolloin kohteena on yleensä esimerkiksi suunnittelu- ja tuotantotoiminta tai jokin sen osa-alue. (Anttila 2005, 449–450).

Työssäni pyrin selvittämään haarukkavirkkaustekniikan mahdollisuuksia vaatteiden valmistuksessa ja valmistamaan tuotteita uusia tietoja ja kokemuksia hyväksi käyttäen. Tekniikkaan perehtymisen lisäksi tavoitteena työssä oli tuotteiden luominen. Pyrin löytämään vastauksia asettamiini kysymyksiin prosessin kautta. Tutkimuskohteenani oli tekniikan toimivuus ja mahdollisuudet vaateuskäytössä.

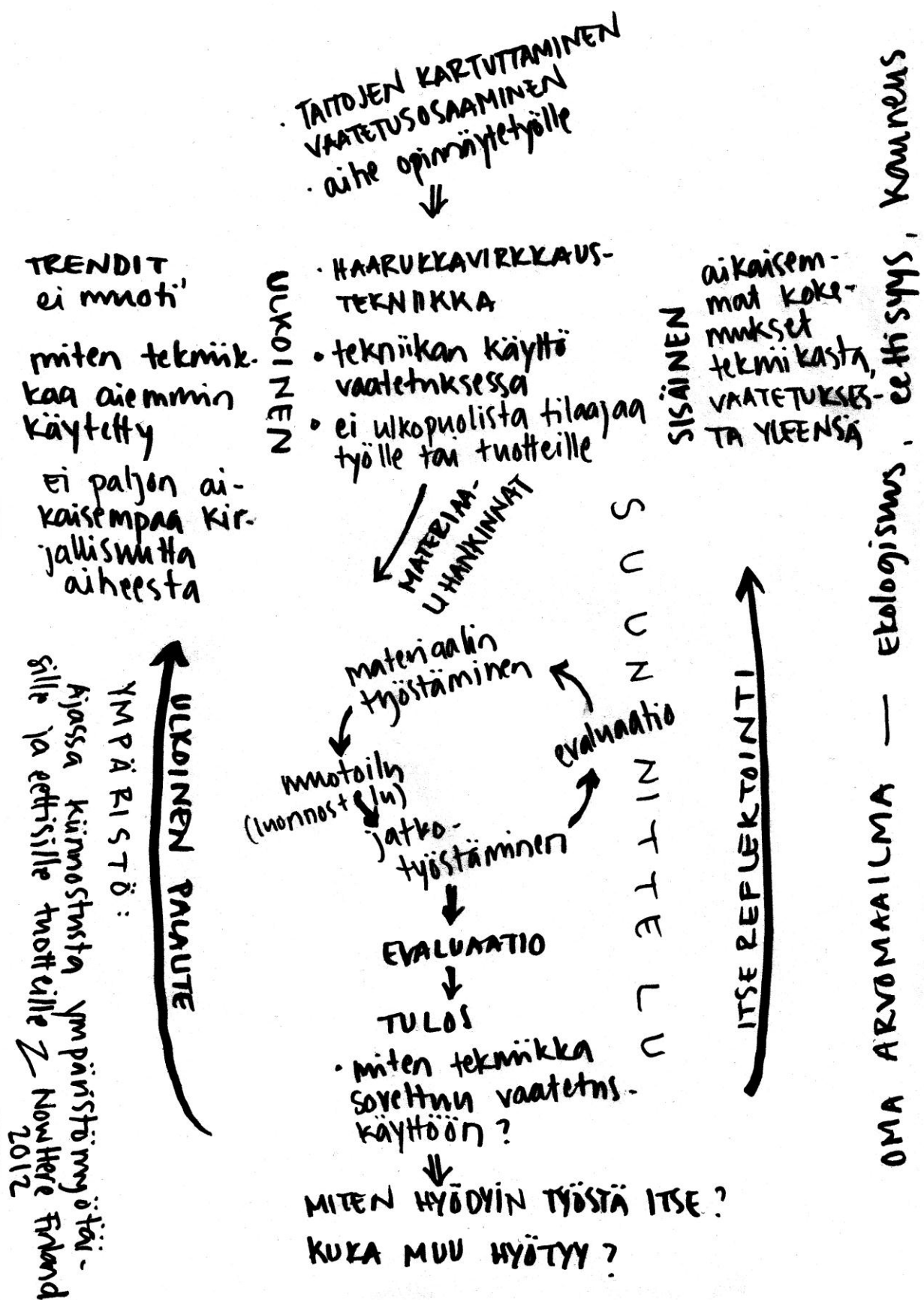
Toiminnan kautta kartoitin tekniikan mahdollisuuksia vaateuskäytössä ja tavoitteenani oli löytää uudenlaisia tapoja ja visuaalisia ilmeitä aikaisempiin kyseisellä tekniikalla työstettyihin tekstiileihin verrattuna. Produktin valmistamisessa käytin luovaa prosessia, jossa vuoroin työstin materiaalia, suunnittelin siitä vaatteita nukan päälle muotoillen ja evaluoin tuotoksia. Tämän perusteella taas jatkoin materiaalin työstämistä ja edelleen suunnittelua. Prosessin eteneminen oli materiaalilähtöistä ja kokeilevaa, minkä taustalla vaikuttivat oma visuaalinen näkemykseni, tiedot käytettävästä tekniikasta sekä vaatteista ja yleisistä trendeistä.

Työprosessi eteni hermeneuttisen spiraalin tavoin, jossa yksittäiset asiat vaikuttavat toisiinsa ja kokonaisuuteen. Toiminnan kautta pyrin havainnoimaan työtä ja tekemistä eri näkökulmista, materiaalin käyttäytymistä, tekniikan mahdollisuuksia, muodostuvan työn kokonaisuutta. Evaluoin tuotoksia sekä tekemistä ja pyrin tulkintojeni kautta ymmärtämään asiaa syvällisemmin. Toiminta kiersi kehää palaten uudelleen samoihin toimintoihin ollen silti uudella tasolla. (Anttila 2005, 305–311).

Kriittisrealistisen evaluaation prosessi -kaaviota (Anttila 2005, 463) mukailten vaikuttivat alkumielikuvan luomiseen ulkoinen ja sisäinen informaatio. Työssäni painottui sisäinen informaatio, vaatetusosaaminen, aikaisempi kokemus tekniikan käytöstä ja mahdollisuuksista sekä visuaaliset näkemykset. Ulkoisen informaation merkittävät tekijät olivat tekniikan aikaisempi hyödyntäminen tekstiileissä, mahdollinen ympäristön tarve ja kysyntä tämän tyyllisille tuotteille sekä yleiset trendit. Pukeutumistrendeissä otin huomioon lähinnä länsimaalaiset yleisnormit väljästi tulkittuna. En halunnut rajoittaa työtä lyhytaikaisilla muoti-ilmiöillä, koska ne eivät mielestäni ole kestävä lähtökohta työlle ja rajoittavat luovaa prosessia. (Ks. kaavio 1.)

Haarukkavirkkaustekniikan käytössä pyrin löytämään uudenlaisia, toimivia, esteettisiä ratkaisuja vaatteiden valmistuksessa. Tekemiseeni vaikuttivat tällöin tietämys siitä, miten tekniikkaa on aikaisemmin käytetty. Prosessin edetessä evaluoin tekniikan mahdollisuuksia vaatetuskäyttöön. Muotoilen pitsimateriaalista vaatteita tai vaatteen osia muotoilunukuun päälle sekä pohdin kuinka materiaali käyttäytyy ihmisen päällä, miten eri materiaalit vaikuttavat lopputulokseen sekä värien käytön mahdollisuuksia. Muotoilusta saamieni tietojen perusteella työstin lisää materiaalia ja samalla mielikuva toteutettavista tuotteista tarkentui. Arviointien ja palautteiden avulla kehitin ja jatkotyöstin tuotteita.

Tuotteiden valmistaminen kulki rinnan materiaalin työstämisen kanssa. Sitä, ovatko tuotteet onnistuneita, pohdin tarveanalyysin ja tekijän näkökulmista. Lisäksi käytin NowHere Finland 2012 -näyttelyjuryn antamaa palautetta arvioidessani onnistumistani työssä.

Kaavio 1. Prosessin kulku mukailen Anttilan (2005, 463) kaaviota.

4 PROSESSIN KUVAUS

4.1 Kokeileva haarukkavirkkaus

Kokeilevassa, luovassa haarukkavirkkauksessa työstin pitsiä materiaalilähtöisesti. Alkuvaiheessa en tietoisesti pyrkinyt tekemään tietynlaisia pitsejä, vaan kokeilin erilaisia kokoja, menetelmiä ja yhdistelmiä pitsien kokoamisessa. Pitsit olivat usein epäsymmetrisiä ja samanlaisia paloja oli vähäisesti (ks. kuvat 17–18).

Kuva 17. Muotoilu a.

Kuva 18. Muotoilu b.

Laskelmallisempaa ja suunnitellumpaa jälkeä tein työn loppuvaiheessa muotoilukokeilujen aikana, jolloin olin havainnoinut tarvetta tietynlaisille paloille. Paloja työstäessäni sain ideoita erilaisten pintojen ja muotojen työstämisestä, jopa kokonaisuuksista, mitkä myöhemmässä vaiheessa ohjasivat työskentelyäni. Työssä kokeilin erilaisten pintojen ja muotojen lisäksi yhdistellä eri värejä ja lankojen vahvuuksia.

4.1.1 Pitsit ja muotoilu

Muotoilun aloitin kokoamalla pitsipaloista suurempia pintoja harsimalla tai neulaamalla paloja suoraan nuken päälle, jolloin palojen järjestystä oli vielä helppo muuttaa. Sommittelin pienemmistä ja suuremmista pinnoista erilaisia kokonaisuuksia. Vaihtoehtoja arvioimalla loin pohjaa uusille kokeiluille ja mahdollisille valmistettaville tuotteille.

Langan paksuus vaikuttaa sekä työstämiseen että visuaaliseen ilmeeseen. Paksusta langasta virkattaessa työn tekeminen on kömpelömpää, mutta edistyy silti nopeammin kuin ohuesta langasta valmistettaessa. Pitsimäisiä pintoja työstettäessä lopputulos näyttää arkiselta ja tunnelma on enemmän harrastelijamainen. Ohuemmasta langasta valmistettuun pitsiin yhdistettynä, luo kontrasti ilmeestä mielenkiintoisemman (ks. kuvat 19–20). Kuitenkin mitä ohuempaa lankaa käytetään, sitä hienostuneempaa on työn jälki.

Kuvat 19 ja 20. Kokeiluja väreillä ja erivahvaisilla materiaaleilla.

Värejä yhdisteltäessä tein yksittäisiä pitsisuikaleita yhdellä värillä. Tällöin värialueista muodostui kohtalaisen suuria. Muotoillessa havaitsin että saman sävyisten materiaalien yhdisteleminen luo kauniimpia kokonaisuuksia kuin jyrkät värierot suurilla tasakokoisilla pinnoilla (ks. kuvat 21–22). Tosin isompia pintoja voi maustaa pienillä kontrasteilla, esimerkiksi kiinnityslankojen avulla.

Tekniikka vaikuttaa sopivalta esimerkiksi tuotteissa, joissa materiaali ei ole yhtenä tasona, vaan elävänä, sekoittuvana pintana, kuten kaulahuiveissa tai runsaissa helmoissa.

Kuva 21. Värikokeiluja ja materiaalien yhdistelyä.

Kuva 22. Värien yhdistelyä.

Isokokoisia alueita valmistettaessa aiheuttavat materiaalin joustavuus ja paino tekstiilin venymistä. Esimerkiksi pitkät paidat tai mekot venyvät helposti yläosastaan.

Pitsin läpinäkyvyys asettaa vaateen suunnittelulle mahdollisuuksia, mutta myös rajoituksia. Käyttäjän kannalta on harkittava, onko läpinäkyvyys haittaavaa ja mitä vaateen kanssa käytetään. Jo suunnitteluvaiheessa on hyvä pohtia, miten vaatetta käytetään. Mitä sen alle puetaan tai vuoritetaanko vaatetta? Nykyaikana länsimaisessa kulttuurissa ei mielestäni alusvaatteiden jonkin asteinen näkyminen läpi ole paheksuttavaa. Valmistamissani haarukkapitseissä on kuitenkin ajoittain hyvinkin isoja reikiä ja on kyseenalaista, onko se itsestään käytettynä arkipäivän tilanteissa hyväksyttyä tai supistaako se käyttäjäkuntaa radikaalisti, mikäli usea potentiaalinen käyttäjä kokee asun liian paljastavaksi. Suunnittelulla voi toki vaikuttaa paljon siihen, missä kohdin kehoa pitsi on tiiviimpää tai harvempaa.

Käyttövaatteita suunniteltaessa täytyy läpinäkyvyys ottaa huomioon sekä visuaalisesta että vaateen käytännöllisyyden ja tarkoituksen kannalta. Pitsimäisyydellä ja läpinäkyvyydellä voidaan myös viestiä. Sillä voi olla

oma sanomansa. Se voi olla puhtaasti esteettisiä tai viestiä vaikka tunnelmista.

Haarukkapitsin yhdistäminen muihin materiaaleihin on kokeiluissani tuottanut vähemmän hienostunutta jälkeä, eikä mielestäni ole tavoittanut tasokasta muotoilua. (Ks. Liite 4).

4.1.2 Luonnokset

Kuvat 23–25. Luonnoksia haarukkapitsivaatteista.

Luonnosteleminen on muotoiluun nähden nopeampi tapa nostaa esiin ideoita siitä, millaisia vaatteita haarukkapitsistä voisi tehdä. Luonnostelua suunnittelumenetelmänä käyttäessä pystyy visioimaan vaatteita, joiden muotoiluun tai valmistamiseen menisi runsaasti aikaa (ks. kuvat 23–25). Se toimii hyvin ideoiden herättelemisessä ja vaikuttaa toimivalta keinolta etsiä uusia kehityssuuntia. Muotoillessa saa kuitenkin tarkemman kuvan siitä, miten materiaali todellisuudessa käyttäytyy.

Prosessin aikana tein muutamia luonnoksia, mutta varsinaisen suunnittelun päädyin kuitenkin toteuttamaan muotoilemalla, koska se tuntui luontevalta tavalta jatkaa prosessia. Kokeilujen myötä muotoiltavaa materiaalia oli valmiina ja niiden toimivuudesta ja käyttäytymisestä vaatteessa sain realistisempaa tietoa muotoilujen kautta.

4.2 Suunnittelu ja valmistus muotoillen

Esteettisten arvojen ohella korostan suunnittelussa ensiarvoisen tärkeänä asiana kestävän kehityksen periaatteiden huomioimista, ja olen pyrkinyt noudattamaan niitä mahdollisimman kattavasti monesta eri näkökulmasta. On merkityksellistä, että tuote on tarkoituksen mukainen. Käyttövaatteen funktionaaliset ominaisuudet ovat tärkeitä unohtamatta kuitenkaan esteettisyyttä. Kuten Kinnunen (2000, 12) teoksessaan *Estetiikka* toteaa, on ihmisellä primitiivinen ja intensiivinen kauneuden kaipuu. Ihminen kaipaa kauneutta ympärilleen myös arkipäivään. Siksi voin olettaa, että vaatteiden ulkonäöllä on merkitystä siihen, minkä vaatteen yllemme puemme. Lisäksi useat nykypäivän ihmisistä tukevat ja viestivät pukeutumisella persoonallisuuttaan. Hyvä istuvuus, vartaloa imarteleva, mielenkiintoinen ja ajaton muotoilu sekä miellyttävät materiaalit tekevät vaatteesta haluttavamman. Myös kestävät ja kauniisti vanhenevat materiaalit sekä pinnat antavat tuotteelle lisää käyttöikää. (Niinimäki & Koskinen 2011)

Pitsimäisyyden ja läpinäkyvyyden huomioiminen on tärkeää tuotteiden haluttavuuden kannalta sekä suunnittelun että tuotekehityksen näkökulmista. Toisaalta rohkeus ja läpinäkyvyys voi lisätä haluttavuutta, mutta myös rajoittaa sitä. Tuotekehityksen kannalta edullista olisi, että läpinäkyvä vaate olisi monikäyttöinen niin, että vaatetta voisi käyttää itsestään sekä yhdistellä erilaisiin asukokonaisuuksiin.

Materiaalin muokkaamisessa syntyvää hukkamateriaalia pyrin välttämään aloittamalla muotoilukokeilut jo vähäisillä pitsimäärillä, jolloin suunnitelmallisuus tulee mukaan varhaisessa vaiheessa. Itse lankamateriaalin hukka on minimaalisen vähäistä verrattuna vaikkapa kangasjätteeseen vaatteita valmistettaessa.

Black neuvoo teoksessaan (2008, 46) suunnittelemaan tuotteille kokonaisia elinkaaria, jolloin tuotteen aiheuttamat ympäristöhaitat pystyttäisiin ottamaan huomioon kokonaisvaltaisemmin ja niiden vaikutuksia pystyttäisiin minimoimaan mahdollisimman tehokkaasti. Omaan työhöni valitsin materiaaliksi kierrätys ja ylijäämälankoja villasta ja villasekoitteista. Näillä valinnoilla pyrin vaikuttamaan tuotteideni elinkaareen sekä vähentämällä kuitutuotannon tarvetta että vaikuttamalla tuotteiden hoito-ominaisuuksiin. Kriteereiksi materiaalia hankkiessani asetin siis sen, että materiaalien täytyisi olla kierrätysmateriaalia tai ylijäämälankoja ja lisäksi villaa tai villasekoitetta. Vaikka työssäni pyrin kokeilemaan värien käyttöä, en valinnut mitään tiettyjä värejä, vaan lähdin tekemään kokeiluja niistä väreistä, mitä oli saatavilla.

Suunnittelun välineenä käytin pääasiassa materiaalin työstämistä ja muotoilua. Näiden pohjalta valmistin tuotteita. Muotoiluissa kokeilin muun muassa melko tasaista ohutta pintaa erisuuntiin aseteltuna (ks. kuvat 26–28). Taso vaikutti tekstuurinsa ansiosta raidalliselta. Vaakatasoon suuntautuvat raidat vaikuttivat harmoniselta ja kauniilta. Diagonaali- ja pystyraidat eivät asettuneet nuken päälle yhtä luonnollisesti. Neulaamalla asetetut palat, eivät anna todellista kuvaa materiaalin käyttäytymisestä ihmisen päällä, koska se ei pääse vapaasti

laskeutumaan. Erityisesti diagonaalisuunnassa olevaa materiaalia pitäisi työstää valmiimmaksi, jolloin sen käyttäytyminen olisi nähtävissä paremmin todellisuutta vastaavasti.

Kuva 26. Pitsiraidat vertikaalisuuntaan.

Kuva 27. Pitsiraidat diagonaalisuuntaan.

Kuva 28. Pitsiraidat horisontaalisuuntaan.

Värillisissä muotoiluissa värien yhdisteleminen loi haasteita. Toisissa muotoiluissa ne näyttivät tökeröiltä, toisissa taas sulautuivat melko harmonisesti kokonaisuuteen luoden kiinnostavia elementtejä vaatteeseen. Yleisimmin isot eriväriset värialueet näyttivät epätarkoituksen mukaisilta ja tekivät työstä keskeneräisen näköisen. Samansävyisistä ja pienistä alueista koostuvissa pinnoissa värit sulautuivat toistensa seuraan luontevammin ja kontrastivärienkin käyttö elävöitti silloin kokonaisuutta.

Muotoilukokeilujeni pohjalta valitsin valmistettaviksi tuotteiksi monivärisen huivin eri vahvuisilla langoilla, jossa perehdyin värien käyttöön ja erilaisten materiaalien yhdistelemiseen. Toiseksi tuotteeksi valitsin yksivärisen mekon, jonka kokoamisessa käytin vain yhdenlaista materiaalia. Tämän tuotteen suunnittelussa ja valmistuksessa keskityin värien ja lankavahvuuksien sijaan pintaan ja muotoihin.

Opinnäytetyössä tekemäni tuotteet ovat käsityönä valmistettuja. Kierrätysmateriaalista tuotteita valmistettaessa osa langoista täytyi

käsitellä ennen varsinaista työstämistä. Valmiista vaatteista käytettävät langat on purettu vyyhteille ja käsitelty vedellä, jotta lanka oikeksi ja materiaalin työstäminen helpottui.

Suunnittelussa valmistamiani materiaaleja käytin hyväksi tuotteiden valmistuksessa, koska se oli sekä hyödyllistä että taloudellisesta, tuotantotehokkaasta kuin myös ekologisesta näkökulmasta. Näin ollen suunnittelu ja valmistus kulkivat koko prosessin ajan käsi kädessä. Valmistuksen aikana työstin muotoilujen perusteella uusia pitsejä. Suunnitelmat toteuttavista tuotteista muuttui prosessin edetessä, arvioidessani jo tekemääni, työstäessäni teoksia edelleen ja kokeillen erilaisia vaihtoehtoja.

4.2.1 Mekko

Mekkoon käytin vain yhdenlaista materiaalia, vaaleaa villa- tai villasekoitelankaa. Lanka on vahvuudeltaan noin koukuilla 3 – 3 ½ virkattavaa. Se on peräisin käsin valmistetusta villapaidasta, joten tarkkoja materiaalitietoja ei ollut saatavilla. Lanka on kuitenkin ominaisuuksiltaan Novitan Florica-langan tapaista, joka on 100 % villaa ja konepestävä. (Ks. Liite 5).

Mekon valmistus poikkesi jonkin verran aikaisemmista suunnitelmista. Mekkoa kootessani lähdin muodostamaan sitä suoraan nuken päälle. Koska näyttelyehdotusten viimeinen ehdotuspäivä oli lähellä, yritin saada jotain mielenkiintoista ehdotettavaa valmiiksi. Aikaa erilaisiin kokeiluihin ei juuri ollut. Ajan rajallisuus vaikutti myös suunnittelutyöhön. Minun täytyi ottaa huomioon, mitä ehtisin oikeasti valmistaa. Päätin, että voin muuttaa tuotetta myöhemmin, mutta odottaisin ensin juryilta tulevan palautteen.

Mekko poikkesi aikaisemmista teoksistani myös siksi, että siihen tuli runsaasti samankaltaisena toistuvaa pintaa, mitä omissa kokeiluissani en aikaisemmin ollut juuri käyttänyt. Perinteisistä haarukkavirkkaustöistä

poiketen tein siihen kuitenkin muotoja, niin että vaate istuisi paremmin ihmisen päälle. Jo työn alkuvaiheessa minulle tuli mieleen erilaisia visioita siitä, mikä ja millainen vaate tulisi kokonaisuutena olemaan (ks. Liite 3). Työn edetessä suunnitelmat kuitenkin muuttuivat. Mielikuvat tuotteesta tarkentuivat ja muuttuivat sekä materiaalin käyttäytymisen vuoksi että ajan rajallisuuden takia.

Aluksi suunnittelin tekeväni tasaiseen pintaan aukkoja tuomaan siihen mielenkiintoa, mutta käytännössä suurin osa aukoista näytti yksinäisiltä rei'iltä, joten poistin nuo reiät lukuun ottamatta asun edessä olevaa. Sen ympäriltä muokkasin materiaalia enemmän pitsimäiseksi. Helmaosan valmistin monimuotoisemmista paloista. Käytin siinä kuitenkin jonkin verran samanlaista tekniikkaa kuin yläosassakin tuomaan asuun yhtenäisyyttä.

4.2.2 Kaulahuivi

Kaulahuivia valmistaessani käytin hyvin erilaisia lankoja. Vahvuudet vaihtelivat niin, että osan langoista virkkasin koukulla numero 2 ja paksuimmat jopa koukulla numero 6. Kuidut vaihtelivat villasta villasekoitteisiin ja kokonaan tekokuitulankoihin. Kaikki langat olivat ylijäämälankoja, joissa ei enää ollut tuotetietoja. (Ks. Liite 5).

Kaulahuivin valmistamisessa käytin omalle tyylilleni uskollisempaa tapaa kuin mekkoa tehdessäni. Valmistin erimuotoisia pitsipaloja, joista sommittelin erilaisia kokonaisuuksia ja yhtä niistä lähdin kokoamaan huiviksi. Suunnitelmat muuttuivat vielä jonkin verran kokoamisen aikana. Kootessa työstin lisää pitsejä katsomani tarpeen mukaan. Pitsien valmistamisessa erivahvaisista langoista, käytin usein langan vahvuutta korostavaa menetelmää. Paksusta langasta valmistamiani pitsiainioita yhdistelin vetämällä useita lankalenkkejä toistensa läpi niin, että lopputulos oli paksu ja muhkea. Ohuista langoista taas valmistin hentoja pitsimäisiä paloja. Värien sommittelulla oli huivin kokoamisvaiheessa suuri merkitys.

5 TULOKSENA SSKO-MEKKO JA SUSSU-HUIVI

Työssäni valmistin erilaisten pitsikokeilujen pohjalta kaksi tuotetta, mekon, jonka nimesin Siskoksi (ks. kuvat 30–31) sekä Sussu-kaulahuivin (ks. kuvat 29–32). Onnistuminen tuotteiden suunnittelussa pohjautuu pitkälti omaan arviooni, mihin vaikuttavat monet subjektiiviset tekijät. Myös tietotaidon karttuminen on vaikea todentaa ja perustuu tässä raportissa paljolti omaan tuntumaan. Tekniikan käytössä löysin kuitenkin joitain minulle uusia tapoja toteuttaa haarukkapitsiä ja sain lisää kokemuksia siitä, miten sekä aiemmin käyttämäni menetelmät että uudemmat kokeilut sopivat vaatteiden valmistamiseen. Näillä kokemuksilla pystyn mielestäni entistä vahvemmin suunnittelemaan hyviä vaatteita, joiden valmistamisessa käytetään kyseistä tekniikkaa. Suunnittelussa ja valmistuksessa otin huomioon kestävän kehityksen periaatteita sekä materiaalivalinnoissa, muodoissa että kulttuurisesta näkökulmasta.

Kuva 29. *Sussu*

Kuva 30. *Sisko*

Kuva 31. *Sisko-mekko*

Kuva 32. *Sussu-huivi.*

5.1 Tuotteet ja tekniikan toimivuus vaatetusmuotoilussa

Vaatesuunnittelijan näkökulmasta tekniikassa on melko paljon yhtäläisyyksiä neuleisiin, esimerkiksi joustavuus ja erilaisten tekstuurien tuottaminen. Tekniikassa on sellaisia ominaispiirteitä, kuten läpinäkyvyys, pitsimäisyys, paksuus ja jäykkyys, jotka tulee ottaa huomioon vaatteita suunniteltaessa. Näitä huomioitavia tekijöitä voi kuitenkin käyttää myös vahvuuksina.

Vaatteiden käytettävyys on tärkeä tekijä esteettisyyden ohella. Toisaalta esteettisyyden on osa käytettävyttä (Papanek 1970, 25). Visuaalisuuden ja käytännöllisyyden kanssa tasapainoileminen on vaatetussuunnittelijan näkökulmasta vaativaa. Hyvässä tuotteessa suunnittelija onnistuu molemmissa tekijöissä. Usein vaatetussuunnittelijana joutuu kuitenkin tekemään kompromisseja näiden asioiden välillä. Estetiikan lisäksi Papanekin (1970, 25) funktiokokonaisuuteen kuuluu menetelmä, käyttö, tarve, telesis ja assosiaatio. Nämä kaikki tekijät ovat suhteessa sekä itse funktioon että toisiinsa.

Sisko-mekkoa ajatellen, sen pitsimäisyys tekee vaatteesta mielenkiintoisen ja kauniin, mutta toisaalta voi myös vähentää sen käytännöllisyyttä. Läpinäkyvyys on selkeää erityisesti asun helmaosassa. Länsimaista pukeutumismormistoa ajatellen harva tuskin haluaa käyttää vaatetta sellaisenaan, vaan kaipaa alle jotain peittävää. Toisaalta nykyään käytetään paljon peittäviä tunikamaisia aluspaitoja ja legginsejä, mikä antaa mahdollisuuksia käyttää vaatetta ikään kuin yksinään. Myös kerrospukeutuminen on yleistä, jolloin pitemmänkin mekon voi laittaa jopa housupuvun seuraksi, mikä kylmään talviaikaan on jopa käytännöllistä lämmittävyytensä vuoksi. Kolmas vaihtoehto on pukea asun alle peittävä alusmekko. Käytettävyyden näkökulmasta tulos ei mielestäni ole yksiselitteinen. Sitä olisi kuitenkin selkeästi parantanut ratkaisu, jossa ylä- ja alaosan vaatteesta olisi halutessaan saanut erilleen kahdeksi eri tuotteeksi.

Sussu-huivissa käytettävyys sen sijaan toteutuu yksiselitteisemmin. Siitä saa eri tavoin asettelemalla erinäköisiä kokonaisuuksia. Kaulalle voi kietoa paksumman kaulurimaisen asusteen tai huivin voi kietaista kaulan ympärille niin, että huivista jää roikkumaan pitkät päät. Materiaaleissa on mukana melko karkeaakin villaa, joka voi herkkäihoisesta tuntua epämiellyttävältä. Huivista voi kietoa ihoa lähelle kohtia, joissa on käytetty enemmän tekokuitulankoja ja hienompaa villaa.

Tärkeää on myös pohtia tuotteiden esteettistä arvoa, ja sitä millaisia merkityksiä tuotteiden voidaan todeta sisältävän. Visuaalisesti tarkasteltuna mekossa ylä- ja alaosan taitekohta katkeaa mielestäni liian jyrkästi, vaikka sitä yritinkin hieman pehmentää tekemällä helmaan osin samankaltaista pintaa kuin on asun yläosassa. Tekstuuria näissä haarukkapitsiteoksissa voidaan mielestäni pitää kauniina. Pinnan elävä vaihtelevuus tekee tuotteista kiehtovia. Koen siis onnistuneeni työssä myös esteettisestä näkökulmasta. Muodot ja mittasuhteet ovat harmonisia. Värien sommittelu on mielestäni raikas ja pääosin harmoninen. Paksujen lankojen käytössä muhkeutta korostava tekniikka ja ohuiden lankojen korostaminen pitsimäisellä kiinnitystavalla tekee huivista rouhean kokonaisuuden. Ulkopuolisen palautteen koen myös puoltavan onnistumista suunnittelussa, sillä valintakriteereinä *NowHere Finland 2012* –näyttelyyn ympäristömyötäisyyden ohella oli esteettinen ja toiminnallinen laatu (NowHere Finland 2012).

Muotoilu tuotteissa on selkeää ja yksinkertaista. Mekon muodossa ja mittasuhteissa on viitteitä 1920-luvun pukeutumiseen. Myös tekniikkansa kautta tuotteet nostavat esiin historiallista näkökulmaa. Ne viestivät juurien ja perinteisesti naisten tekemien käsitöiden arvostusta. Silti tuotteet istuvat hyvin nykyaikaan ja ilmentävät myös tämän päivän muotokieltä ja arvoja. (Ks. Papanek 1970, 32–37). Vaate toimii kuluttajan arvomaailman ja identiteetin tukijana ja ilmaisijana. Lisäksi se nostaa esiin omia merkityksiä ja viestejä, joita jokainen tulkitsee omista lähtökohdistaan. Erityisesti Sisko-mekosta nousee mielikuvia naisten välisestä yhtenäisyydestä, sisaruudesta ja lämmöstä. Eri yhteyksissä pitsimäinen vaate voi vaikuttaa kauniilta, seksikkäältä tai jopa rujolta.

Funktiokokonaisuuden menetelmä-osuutta kuvatessaan Papanek (1970, 25–26) painottaa tarkoituksenmukaisuutta. Esimerkkinä hän toteaa, että kalliin lasipullon näköistä tuotetta ei ole tarkoituksenmukaista valmistaa muovista tai talon teräspalkkia maalata puumateriaalia muistuttavaksi. Omissa töissäni tekniikan ja materiaalien valinta on miestäni perusteltua, koska ne antavat vaatteille toivottua luonnetta sekä ulkonäkönsä että sisällöllisten yhteyksien vuoksi.

Tarpeen näkökulmasta vaate ei nykyään vastaa ainoastaan lämmön ja turvallisuuden tarpeisiin, vaan myös sosiaalisiin tarpeisiin (ks. Niinimäki 2009, 127, 132). Sitä käytetään koristautumiseen ja sillä ilmennetään paljon myös omaa identiteettiä ja arvomaailmaa. Nämäkään vaatteet eivät toimi ainoastaan fyysisiä tarpeita varten tai toimisivat huonosti, mikäli ne olisivat ainoat tarpeen kriteerit.

5.2 Kestävän kehityksen periaatteiden toteutuminen

Kestävän kehityksen periaatteet toteutuivat työssäni ja tuotteissani muun muassa materiaalivalinnoissa. Materiaalivalinnoilla voi vaikuttaa esimerkiksi jätteen minimoimiseen sekä tuotteen kestävyteen ja hoito-ominaisuuksiin. (ks. Black 2008, 46).

Villan tuotannossa kuidun valmistamisvaiheen eettisyys ja ekologisuus riippuvat paljon valmistuksen toimintatavoista. Suomalainen lampaanvilla on yleisesti ottaen ekologista. Tilojen pienuuden vuoksi esimerkiksi loisia esiintyy pienissä laumoissa harvoin. Tällöin vältytään loiseläinten torjuntaan suunnatuilta epäeettisiltä toimilta. Lisäksi lampaanvilla on yleensä sivutuote, sillä lampaita kasvatetaan enemmän lihatuotantoon. Ulkomaisessa villantuotannossa sitä vastoin on usein eettisiä ongelmia. Lisäksi kuitutuotannossa raakavillan puhdistus on ympäristöä kuormittavaa. (Black 2008, 134; Suojanen 1995, 32–33; Talvenmaa 1998, 19).

Tässä työssä on käytetty kierrätettyä ja ylijäämä materiaalia. Valinnalla pyrin vähentämään tuotannossa ja jätteenhävittämisessä aiheutuvia ympäristöhaittoja (ks. Fletcher 2008, 100). Työssä käytän villa- ja villasekoitemateriaaleja, koska niiden huolto on verrattain ympäristöystävällistä. Materiaali ei vaadi useita pesukertoja vaan puhdistuu tuulettamalla, lisäksi se säilyttää hyvin värinsä (vrt. Niinimäki 2009, 129). Sekoitelangat eivät ole yhtä helppoja kierrättää uudelleen kuin yhdestä kuidusta valmistetut, mutta toisaalta ne lisäävät tuotteen käyttöikä parantamalla materiaalin kestävyyttä (ks. Talvenmaa 1998, 19). Sekä villa että tekokuidut puhdistuvat alhaisissa lämpötiloissa. (Eberle ym. 2002, 21–40). Sussu-kaulahuivissa huoltoa helpottaa monenkirjava materiaali niin, että mahdollisia reikiä voi helposti paikkaila lähes millaisella langalla tahansa. Tuotteet voivat kulutuksessa nyppyyntyä, mikä voi lyhentää niiden käyttöikä.

Vartenotettavia vaihtoehtoja olisivat voineet olla esimerkiksi luomuvilla tai luomupuuvilla. Tällöin kuidun valmistuksessa ei olisi ainakaan käytetty kemiallisia torjunta-aineita ja lannoitteita. Myös esimerkiksi lampaiden laiduntamisessa otettaisiin ympäristö huomioon niin, ettei laiduntamisella aiheutettaisi maaperän eroosiota. Kuitenkin uuden materiaalin tuottaminen on aina ympäristölle kuormittavampaa kuin käyttää jo olemassa olevaa. Lisäksi puuvillan puhdistamisessa tarvitaan korkeampia lämpötiloja kuin villan, eikä se puhdistu tuulettamalla. Paras vaihtoehto tässä tilanteessa olisi ollut kierrätetty luomuvilla. (Vrt. Niinimäki 2009, 129–130).

Vaatteiden elinkaarta edelleen ajatellen materiaalin käyttö näiden tuotteiden jälkeen on mahdollista esimerkiksi pitsipaloina (ks. kuva

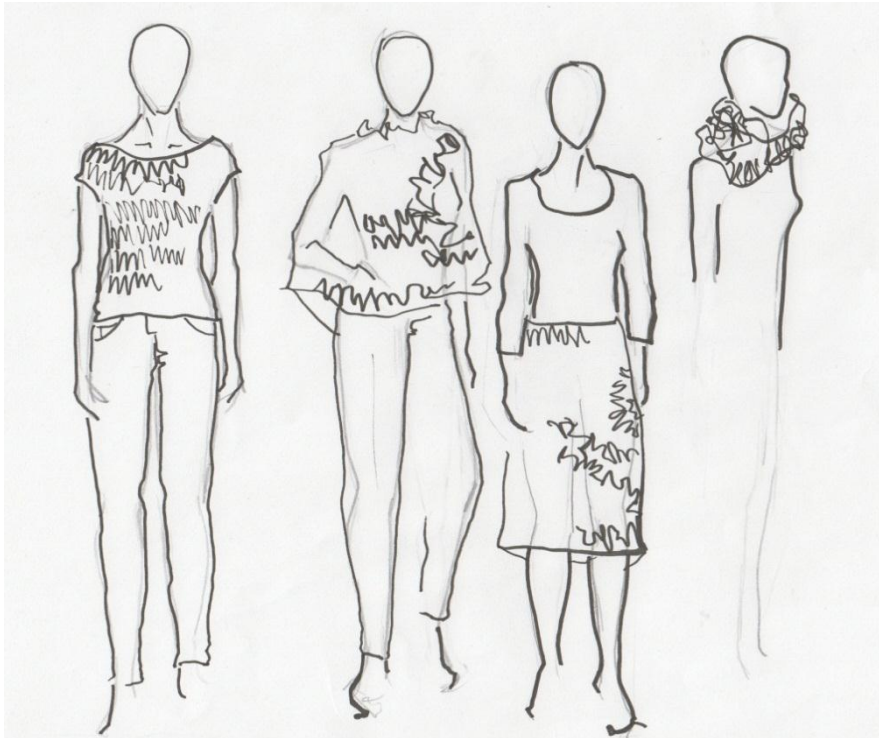
Kuva 33. Työn purkamisen ja käyttäminen uudelleen paloina voi antaa tuotteelle uuden elämän.

33). Lankamateriaaliksi purettuna tuloksena on lyhyitä lankapätkiä. Ne eivät välttämättä ole kovin käytännöllisiä vaatteita valmistettaessa, mutta askartelunkaltaisessa toiminnassa tai jonkinlaisena täytemateriaalina ne voisivat vielä toimia. Kierrättämistä helpottaa se, että tuotteissa ei ole käytetty useita materiaaleja, jotka olisi vaikea erottaa toisistaan. (Ks. Black 2008, 46; Niinimäki 2009, 125).

Kun puhutaan jätteen määrään vaikuttamisesta tekstiili ja vaateollisuudessa, keskitytään toisinaan enemmän kierrättämiseen ja materiaalin uudelleen käyttöön, mutta myös valmistusvaiheessa syntyvää jätettä voidaan minimoida (vrt. Fletcher 2008, 98). Hukkamateriaali tuotteiden valmistuksessa oli minimaalista valmistustekniikan antamien mahdollisuuksien vuoksi. Useista ylijäämälangoista valmistin juuri sen kokoisen pitsipalan kuin langasta oli mahdollista valmistaa käyttämällä se kokonaan. Tekniikka mahdollistaa epäsäännönmukaisesti käytettynä hyvin lyhyidenkin langanpätkien hyväksikäytön.

Tuotteiden ekologisuutta voi parantaa suunnittelemalla ajattomia tuotteita. Kestävistä materiaaleista tehdyt, käytännölliset ja esteettiset tuotteet, joihin kuluttaja voi luoda tunnesiteitä pysyvät pitempään käytössä. (Black 2008, 47; Niinimäki & Koskinen 2011). Muotoilussa ja tekstuurissa olen pyrkinyt luomaan ajattoman, mutta mielenkiintoisen kokonaisuuden, jolloin tuotteiden käyttöiät olisivat pitkiä, mahdollisesti siihen asti, kunnes materiaali hajoaa kulutuksen myötä. Sisko-mekon väri on neutraali, jolloin se on helppo yhdistää monenlaisiin ja –värisiin vaatteisiin sekä asusteisiin. Muotoilu on selkeää, ja vaikka siinä on hienoisesti havaittavissa 20-luvun piirteitä, ei se korosta erityisesti minkään aikakauden muotoilua tai muita vaatetuksen tyyliuuntia.

Tuotannon ja tuotteiden aiheuttamat ympäristövaikutukset pienenevät sitä mukaa, kun tuotteiden käyttöikä kasvaa. Mitä pidempään yksi tuote pysyy käytössä, sitä enemmän se vähentää tarvetta tuottaa ja hankkia

Kuva 34. Muunneltava asu. Irrotettava ylä- ja alaosa tekevät vaatteesta muunneltavan ja useampiin asukokonaisuuksiin sopivan. Helmaosaa voi käyttää esimerkiksi hameena, keppinä tai kaulurina.

uusja hyödykkeitä. Vaatteiden muunneltavuudella olisin mielestäni lisännyt erityisesti Sisko-mekon käytettävyyttä ja siten sen käyttöikä (ks. kuva 34).

Voin olettaa, että myös ulkopuolisesta näkökulmasta olen onnistunut työssä toteuttamaan kestävä kehityksen periaatteita hyvin, koska työni on otettu mukaan näyttelyyn, jonka teemana on ympäristömyötisyys. NowHere Finland 2012 –näyttelyjury haki näyttelyyn tekoja ja tuotteita, jotka eivät kuormita ympäristöä tai jopa vähentävät muodostuvia ympäristövaikutuksia. Näyttelyyn toivottiin tuotteita, joille muodon lisäksi on suunniteltu myös elinkaari. Tekstiilituotteissa painotettiin erityisesti huolto-ominaisuuksia.

Jury pohti muun muassa, ratkaiseeko joku teoksista jonkin todellisen ympäristöongelman. Itse koen, ettei tuotteeni suoranaisesti ratkaise ympäristöongelmia, se on ainoastaan ympäristön kannalta parempi vaihtoehto joillekin vastaaville tuotteille. Lisäksi jury piti tärkeänä hyvää

muotoilua, esteettistä ja toiminnallista laatua, ja painotti ettei ekologisuus saa olla tekosyy huonolle muotoilulle. (Juryn palaute 2011).

Teoksissa kaikki halutut kriteerit eivät täytyneet. Kuitenkin juryn mielestä teokseni sopi hyvin näyttelyn teemaan ja näyttelykokonaisuuteen. (Juryn palaute 2011).

6 POHDINTA

Haarukkavirkkaus, vaikkakin on perinnetekniikka, sopii mielestäni hyvin nykypäivään ja on pitsimäisyydessään myös rouhea. Kokonaisuutena opinnäytetyöprosessiin ja siinä valmistamiini tuotteisiin olen tyytyväinen. Vaatetussuunnittelijan näkökulmasta tärkeinä asioina koin esteettisen, ajattoman ja toimivan muotoilun sekä kestävän kehityksen periaatteiden toteutumisen.

Olen tyytyväinen valmistamiini tuotteisiin. Mielenkiintoisten pintojen ja selkeän muotoilun kautta kokonaisuus niissä on oman näkemykseni mukaan esteettinen. Valmistustekniikan, muotoilun ja nimienkin vuoksi tuotteet viestivät vahvasti. Ne nostavat esiin tunnelmia, jotka kumartavat menneisyyteen, viestivät naiseudesta, lämmöstä ja yhtenäisyydestä.

Esteettiseen lopputulokseen pyrkivä ja laadukas muotoilu ovat myös osa kestävää vaatetusmuotoilua. Kestävintä mielestäni on suunnitella yksinkertaisia ja käytännöllisiä vaatteita, jotka sopivat moneen asukokonaisuuteen ja ovat silti mielenkiintoisia. Ympäristömyötäisyyttä on suhteellisen helppo toteuttaa materiaalivalinnoilla esimerkiksi kierrättämällä. Haasteellisempaa, mutta mielestäni jopa tehokkaampaa kestävän kehityksen kannalta, on suunnitella tuotteita, joita käyttäjä rakastaa niin paljon, ettei halua luopua niistä. Suunnittelemalla vaatteita, jotka ovat sekä esteettisiä että sisältävät kulttuurisia merkityksiä ja viestejä, olen mielestäni onnistunut suunnittelemaan tuotteita, joihin kuluttaja voi helpommin kiintyä. Osin koen siis onnistuneeni toteuttamaan kestävän kehityksen mukaisia tuotteita, mutta toisaalta työ tuntuu loputtomalta ja parantamisen mahdollisuus on aina olemassa.

Mekon muotoilussa olisin kyennyt mielestäni saavuttamaan vielä parempia tuloksia käytettävyyden ja siten myös ympäristömyötäisyyden näkökulmasta, tekemällä siitä muunneltavan. Jatkossa aion joko tehdä tällaiset muutokset tuotteeseen tai toteuttaa ne vaihtoehtoisesti seuraavissa tuotteissani.

Mahdollista tuotantoa ajatellen tärkeiksi tekijöiksi nousevat tuotteiden haluttavuus ja kustannustehokkuus. Nykyaikana kuluttajan valintoihin tuotteita hankkiessa vaikuttaa usein tarvetta enemmän tuotteen haluttavuus. Haluttavuuteen taas vaikuttaa tuotteiden esteettisyys ja käytännöllisyys, mutta erityisesti myös tuotteiden viestimät mielikuvat. Tärkeä ostopäätökseen vaikuttava tekijä on myös tuotteen hinta.

Materiaali- ja tuotantovälinekustannukset työssä olivat hyvin pienet. Tuotantovälineet ovat maksaneet yhteensäkin alle 10 euroa ja kaikki materiaalit työhön sain lahjoituksina. Suurin tuotteiden hintaan vaikuttava tekijä onkin suunnitteluun ja valmistukseen käytettävä aika. Tätä tarkasteltaessa tulee ottaa huomioon, että ne ovat uniikkituotteita. Tuotteeseen käytettyä suunnittelu-aikaa ei voi jakaa useamman tuotteen osalle. Lisäksi suunnittelu- ja valmistusaikoja ei pysty erottamaan toisistaan. Jos tekisin useamman tuotteen sarjan kyseisistä vaatteista, laskisin ensimmäisen tuotteen tekemiseen käytetyn ajan lähes kokonaan suunnittelulle. Varsinainen kokoaminen kesti mekon osalta noin 40 tuntia ja kaulahuivin osalta noin 24 tuntia. Esimerkiksi 30 euron tuntihinnalla mekon hinnaksi ilman materiaalikuluja tulisi 1200 euroa ja kaulahuivin kustannuksiksi 720 euroa. Näin ollen hinnat muodostuvat mielestäni liian korkeiksi. Lisäksi erilaisia kokeiluja, joihin käytetty aika voidaan laskea suunnitteluun, tein useita päiviä.

Tekniikkaa ajatellen paksusta langasta tehtäessä työskentely nopeutuu, mikä laskee tuotteelle muodostuvaa hintaa, mutta ei niin ratkaisevasti, että sitä mielestäni kannattaisi pistää visuaalisten näkökulmien edelle. Myöhemmässä vaiheessa todennäköisesti materiaalikustannukset nousisivat ja suunnittelu- sekä valmistuskustannukset laskisivat. Materiaalit tulisivat todennäköisesti maksamaan, mutta kierrätettyä materiaalia käyttäessäni kustannukset tuskin kohoaisivat kovin korkeiksi. Myöhemmin suunnitteluun käytetyn ajan voi katsoa jakautuvan jatkossa tulevienkin tuotteiden osalle. Jos jatkan haarukkavirkkaustekniikalla vaatteiden tekemistä, tulee sekä suunnittelu että valmistusprosessi nopeutumaan. Toisaalta myös yrittäjänä tuotteita kehiteltäessä, mikäli

käyttöön suunnitellaan otettavan uudenlaisia tekniikoita, on todennäköistä että suunnittelutyöhön käytetään tavallista enemmän aikaa.

Tätä työtä tehdessäni minun ei tarvinnut ajatella ajankäyttöäni kustannustehokkaasti. Merkityksellisempää työn kannalta oli syventyä tekniikan mahdollisuuksiin tuotteiden tekemisen ohella, tehdä oivalluksia ja miettiä perusteellisesti toimintatapojani, ja sitä mitä ja miten asioita teen. Tieto ja kokemus, jotka syntyivät työtä tehdessä, ovat jo itsessään arvokkaita ja voivat palvella minun lisäksi muita aiheesta kiinnostuneita.

Koska tekniikka ei ole kovin yleinen, voisi siihen perehtyä vielä tarkemmin, jopa samanlaisella lähestymistavalla kuin mitä tässä työssä olen käyttänyt. Jatkossa olisi tärkeä perehtyä tarkemmin tuotteiden kustannusarvioihin ja -tehokkuuteen. Lisäksi olisi hyödyllistä tarkastella haarukkapitsien käyttöä esimerkiksi vaatteen osana, erityisesti neuleisiin yhdisteleminen voisi tuoda lisää uusia hyviä käyttökohteita. Myös tekniikoiden yhdisteleminen pitsin tuottamisessa, esimerkiksi haarukkapitsin jatkotyöstäminen ompelemalla toisi uusia näkökulmia aiheeseen.

KUVALUETTELO

Kansilehden kuva: Räsänen, M. 2011. Kuvat tekijän hallussa.

Kuva 1: *Hairpin lace* [verkkójulkaisu]. [Viitattu 19.9.2011]. Saatavissa:
<http://lace.lacefairy.com/Lace/ID/Hairpin.html>

Kuva 2: *Reunapitsi*. Teoksesta *Emännän tietokirja I osa*. 1930. Gebhard, H., Hannula, M., Harmaja, L., Ollonqvist, M. & Viherheimo, A. (toim.)
Porvoo: WSOY.

Kuvat 3–34: Räsänen, M. 2011. Kuvat tekijän hallussa.

LÄHTEET

Aikamatka käsityöhön [verkkójulkaisu]. [Viitattu 8.9.2011]. Saatavissa: http://www.craftmuseum.fi/verkkonlyt/skm/nayttelyt_fin/aikamatka/index.html

Anttila, P. 2005. *Ilmaisu, teos, tekeminen ja tutkiva toiminta*. Hamina: Akatiimi.

Black, S. 2008. *Eco-chic: the Fashion Paradox*. Lontoo: Black Dog.

Eberle, H., Hermeling, H., Hornberger, M., Kilgus, R., Menzer, D. & Ring, W. 2002. *Ammattina vaate*. 6. painos. Helsinki: WSOY.

Emännän tietokirja I osa. 1930. Gebhard, H., Hannula, M., Harmaja, L., Ollonqvist, M. & Viherheimo, A. (toim.) Porvoo: WSOY.

Fisch, A. M. 2009. *Crocheted Wire Jewelry. Innovative Designs & Projects by Leading Artists* [verkkójulkaisu]. [Viitattu 22.2.2011]. Saatavissa: http://books.google.fi/books?id=hj55Qhn_bZ4C&pg=PA7&lpg=PA7&dq=hairpin+lace+1800&source=bl&ots=BzFkvr8YQE&sig=HBZTs08mal_2UESp_t2NDKd1Cp3U&hl=fi&ei=hZVjTYG8J9Gs8QP91tnxCA&sa=X&oi=book_result&ct=result&resnum=1&ved=0CBgQ6AEwADgK#v=onepage&q=hairpin%20lace%201800&f=false

Fletcher, K. 2008. *Sustainable Fashion and Textiles: Design Journeys*. Lontoo: Earthscan.

Juryn palaute. Hokkanen, A. *NowHere Finland 2012 –muotoilunäyttely, juryn palaute* [sähköpostiviesti]. Räsänen, M. 1.11.2011. [viitattu 10.11.2011].

Kinnunen, A. 2000. *Estetiikka*. Juva: WSOY.

Koskennurmi-Sivonen, R. & Mikkilä, K. 1984. *Peruskoulun neulekirja*.
Porvoo: WSOY.

Lindholm, I. 1947. *Pitsikirja: aitopitsit ja verkkopitsit*. Helsinki: Valistus.

Niemi, E. 2007. *Kesäinen haarukkapitsihuivi* [verkkójulkaisu]. [Viitattu
8.9.2011]. Saatavissa:
http://www.novita.fi/index.php?cms_cname=neulemallisivu&nlm_id=30084

Niinimäki, K. 2009. *Consumer values and eco-fashion in the future*
[verkkójulkaisu]. Seminaarijulkaisussa Koskela, M. & Vinnari, M. (toim.)
28.–29.5.2009. Future of the Consumer Society –konferenssi, Tampere
[viitattu 28.11.2011]. Turku: Turku school of economics, Finland Futures
Research Centre. Saatavissa:
http://www.tse.fi/FI/yksikot/erillislaitokset/tutu/Documents/publications/eBook_2009-7.pdf

Niinimäki, K. & Koskinen, I. 2011. I Love this Dress, It Makes Me Feel
Beautiful! Emphatic Knowledge in Sustainable Design. *The Design
Journal*. 2011 nro14 (2), 165–186.

NowHere Finland 2012 [verkkójulkaisu]. [Viitattu 27.10.2011]. Saatavissa:
<http://www.nowherenland.fi/>

Nurmi, A. 2009. *Ekologinen villa* [verkkójulkaisu]. [Viitattu 26.10.2011].
Saatavissa: <http://www.vihreatvaatteet.com/ekologinen-villa/>

Papanek, V. 1970. *Turhaa vai tarpeellista?* Helsinki: Kirjayhtymä.

Palliser, B. 1984. *History of lace*. New York: Dover Publications.
Shaping sustainable fashion: changing the way we make and use clothes.
2011. Toimittanut Gwilt, A. & Rissanen, T. Lontoo; Washington DC:
Earthscan.

Suojanen, U. 1995. *Vihreät tekstiilit*. Helsinki: Yliopistopaino

Suuri käsityökirja. 1961. Toimittanut Raija Lahti. Helsinki: Tammi.

Talvenmaa, P. 1998. *Tekstiilit ja ympäristö*. Tampere: Tekstiili- ja vaateusteollisuus ry.

Vidgren, A.-K. 2006. *Riipumatto haarukkapitsillä*. Kuopio: Kuopion Muotoiluakatemia. Savonia-ammattikorkeakoulu, Kuopion Muotoiluakatemia, tekstiilimuotoilu. Opinnäytetyö.

Vilhunen, K. 2000. *Värien käyttö haarukavirkkauksessa*. Kuopio: Kuopion käsi- ja taideteollisuusakatemia. Opinnäytetyö.

Liite 1. Teosehdotus NowHere Finland 2012 -näyttelyyn

Yrityksen/työryhmän nimi

Nimi

Maria Räsänen

Syntymäaika

26.6.1980

Ammatti

Opiskelija (muotoilija AMK)

Osoite (Mikäli hakijana on yritys, merkitse tähän yrityksen yhteystiedot)

Minna Canthin katu 27 b 16, 70110 Kuopio

Puhelin

050 467 2892

Sähköposti

maria.r.rasanen@edu.savonia.fi

www-sivut, blogi

Teoksen/teossarjan nimi

sisko

Valmistumisvuosi

2011

Materiaalit

Materiaalina työssä on käytetty kierrätettyä villasekoitelankaa.

Koko

teoksen ollessa mallinuken päällä koko noin 150cm x 42cm x 30cm.

Kuvaile teoksen/teossarjan tuotantoprosessia (max 1000 merkkiä)

Työtä valmisteltaessa on vaate purettu langoiksi ja langat suoristettu käsittelemällä ne vedellä. Suunnittelu on toteutettu kokeilevalla menetelmällä, jossa materiaalin työstäminen on aluksi ohjannut työtä. Tuotteen kokoamisvaiheessa työstäminen on muuttunut suunnitelmallisemmaksi. Työn tekemisessä on käytetty 1800-luvulta peräisin olevaa haarukka-virkkaustekniikkaa. Perinteisistä haarukkapitsituotteista poiketen valmistuksessa on käytetty vaihtelevia kiinnitysmenetelmiä erilaisten pintojen ja muotojen aikaansaamiseksi.

Miten ympäristömyötäisyys näkyy teoksessa/teossarjassa? (max 1000 merkkiä)

Tuote on tehty käyttövaatteeksi. Ympäristömyötäisyys näkyy teoksessa materiaalivalinnoissa, tuotteen huolto-ominaisuuksissa ja käyttöön huomioimisessa suunnittelussa. Tuotteessa on käytetty vain yhdenlaista materiaalia, mikä helpottaa sen uudelleenkäyttöä. Materiaalit ovat kierrätettyjä, jotta jätekuorma ei kyseisten materiaalien osalta kasvaisi ja vältetään uuden materiaalin tuottamisen aiheuttamilta ympäristöhaitoilta. Hukkamateriaalin syntyminen on käytetyn tekniikan ansiosta minimaalista. Villan käyttö materiaalina on ympäristöystävällistä, koska villakuivu puhdistuu tuuletamalla eikä hoito vaadi useita pesukertoja. Se myös säilyttää hyvin värinsä ja pysyy kauniina pitkään. Muotoilu ja väri on valittu vaatteeseen niin, että se olisi ajaton ja pitkäikäinen. Vaihtelevat pinnat tuovat asuun mielenkiintoa, mikä uniikkiuden kanssa tekee vaatteesta sellaisen, ettei siihen kyllästyminen ole nopeaa. Vaateen yhdisteltävyys monenlaisiin asukokonaisuuksiin lisää erilaisia käyttömahdollisuuksia, jolloin se sopii sekä arkeen että juhlavampaankin tilanteeseen.

Ripustusohjeet (kirjallinen kuvaus max 1000 merkkiä)

Teos asetetaan esille tumman naismuotoilu- tai mallinuken päälle. Nuken tulee olla kokoa 36. Tuotteesta on mahdollista saada myös kuvia, joissa tuote on ihmisen päällä. Kuvat ovat sähköisessä muodossa.

Ripustusohjeet tiedostomuodossa (pdf- tai jpg-tiedosto)
[ripustustiedosto]

Hakemukseen liitettävät kuvat ja videot

Kuva 1
mekko1.jpg

Kuvan 1 tiedot
Teos: Sisko. Hakija ja kuvaaja: Maria Räsänen.

Kuva 2
mekko.jpg

Kuvan 2 tiedot
Teos: Sisko. Hakija ja kuvaaja: Maria Räsänen.

Kuva 3
[kuva3]

Kuvan 3 tiedot

Videotiedosto (mp4)
[video]

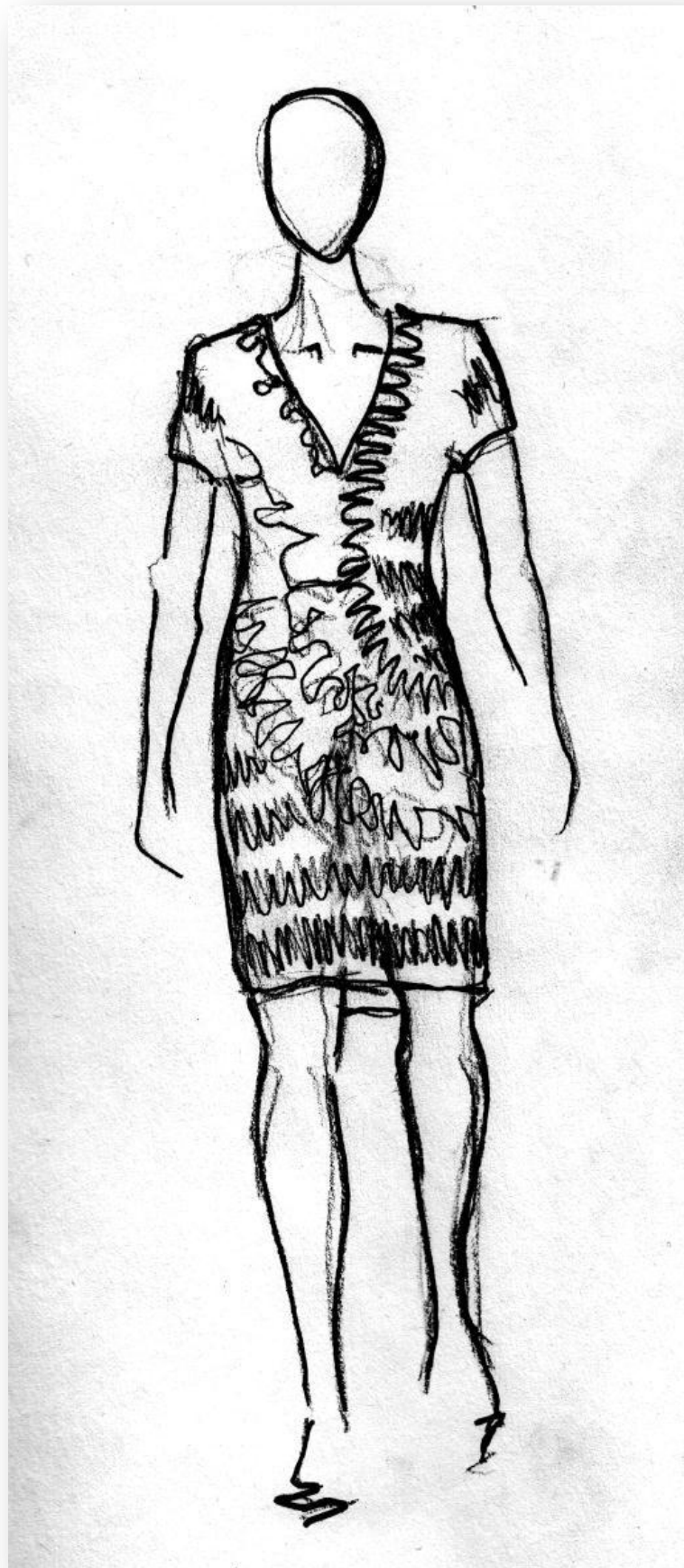
Linkki videon sivulle

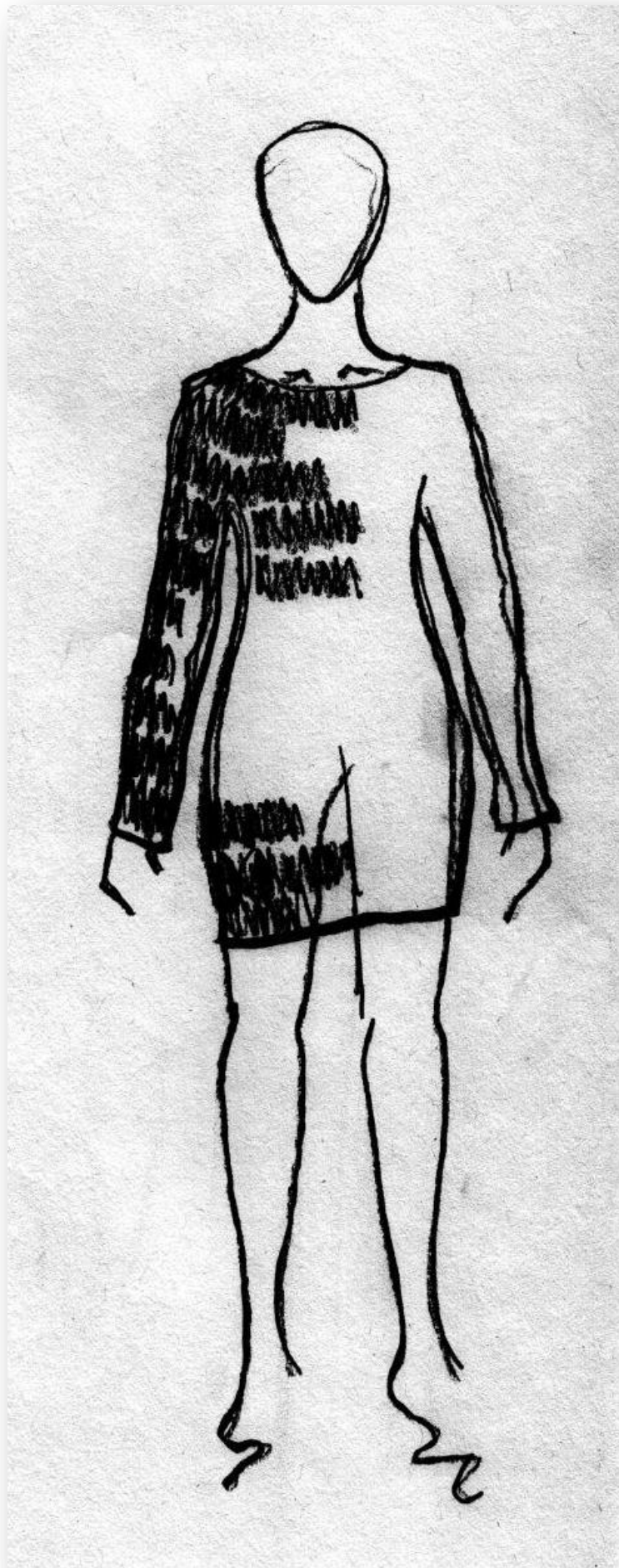
Liite 2. Teosehdotukseen liitetyt kuvat

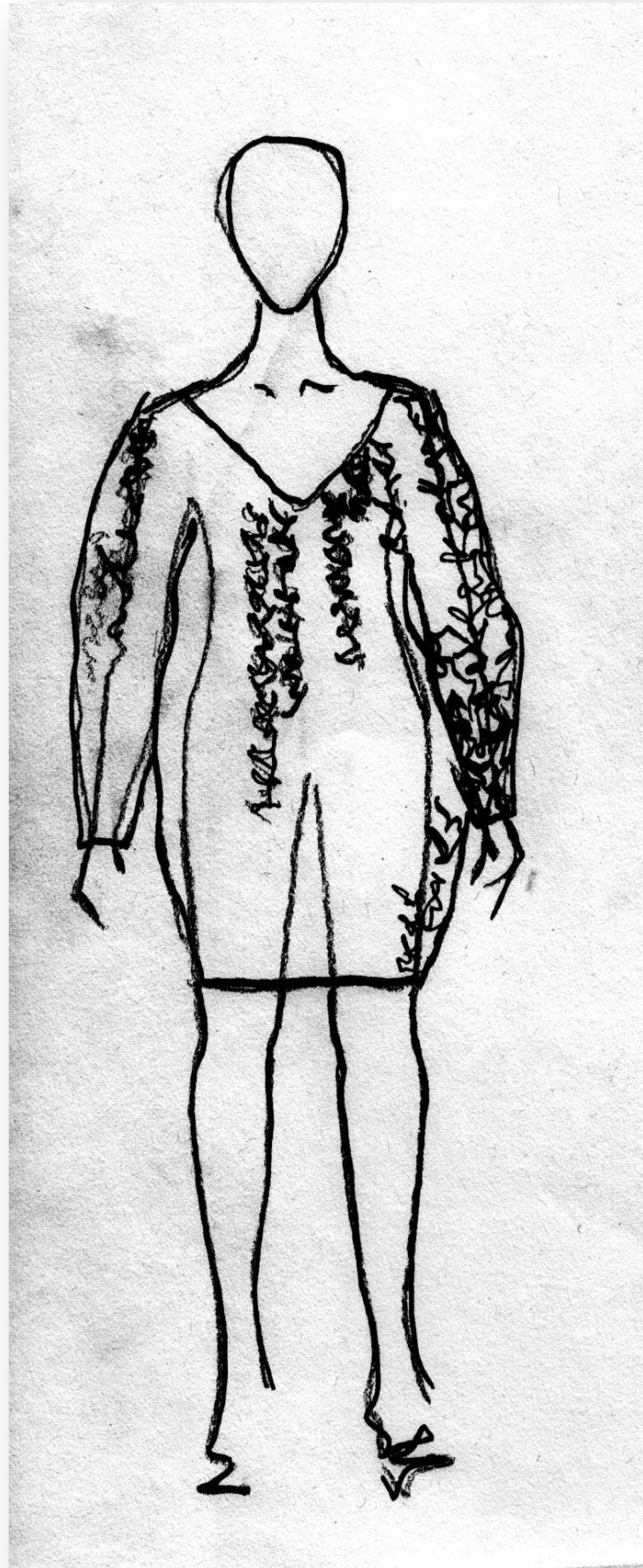

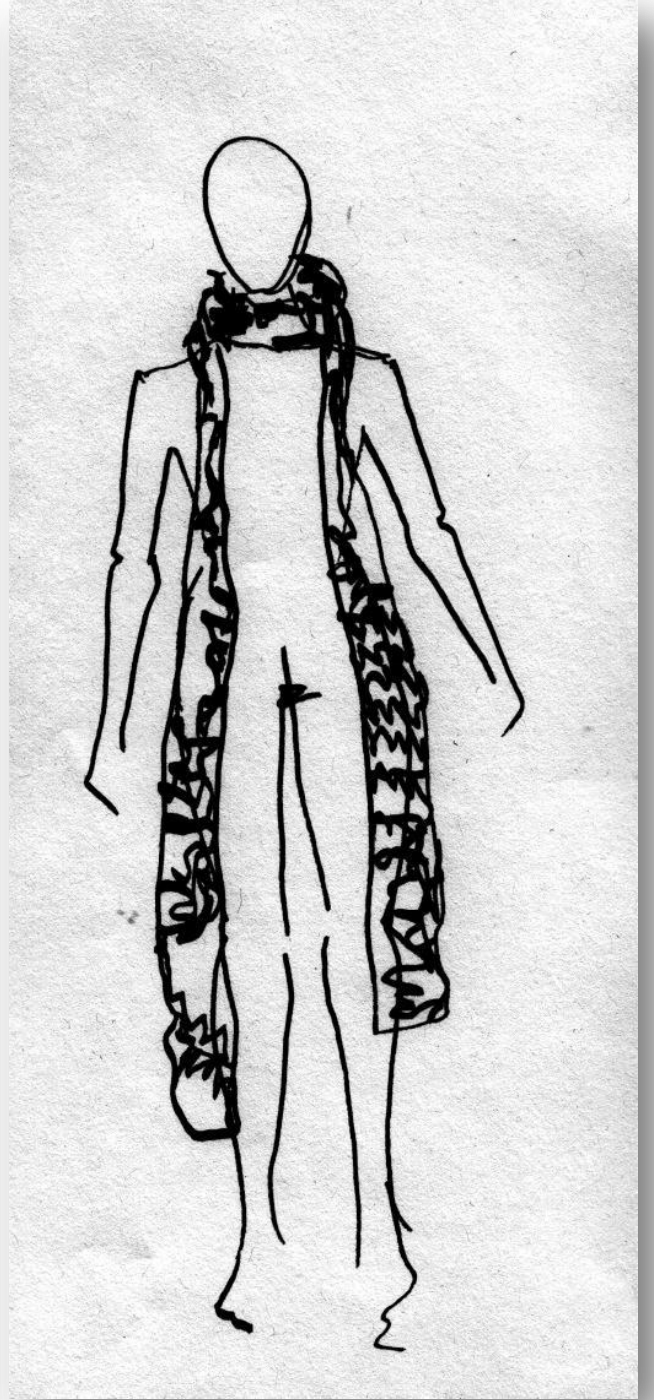
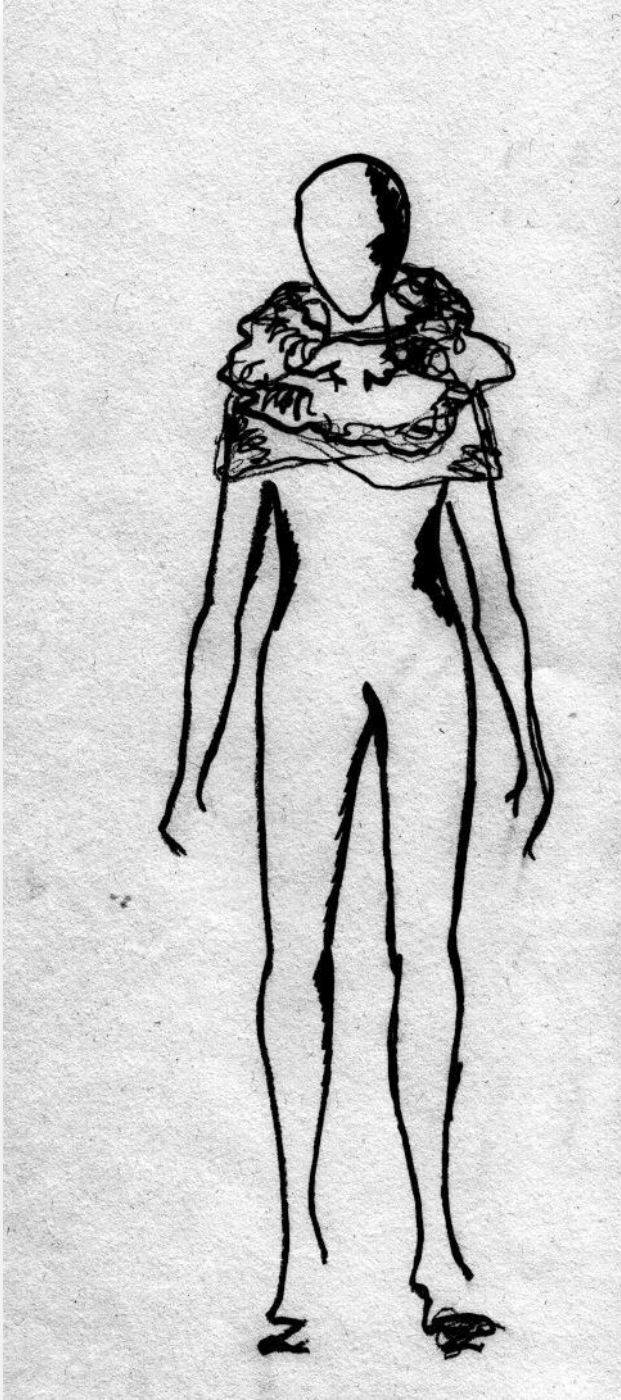
Haarukkapitsimekko. Kuvat: Maria Räsänen 2011.

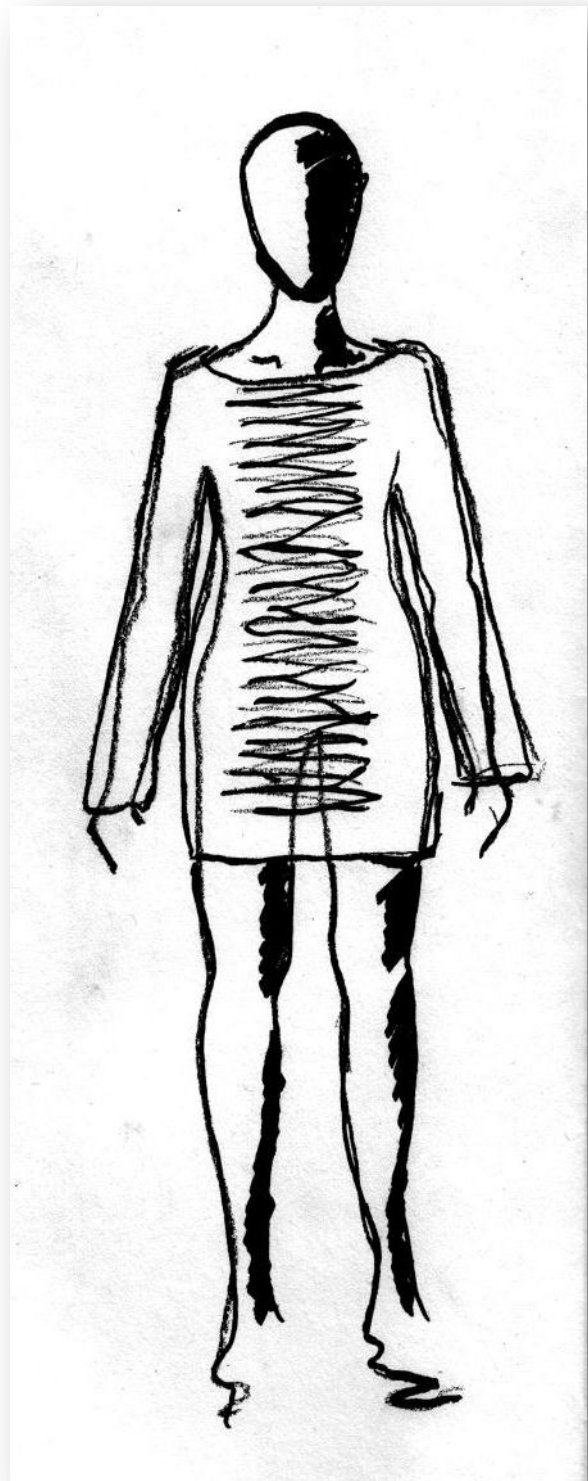
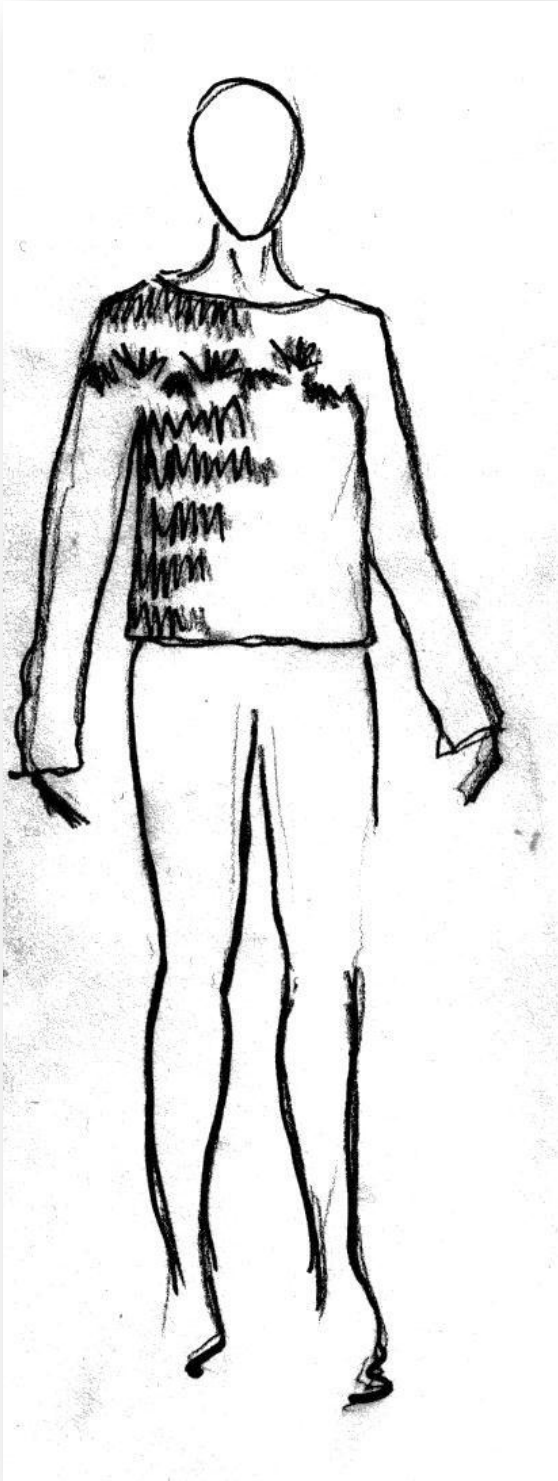
Liite 3. Luonnoksia

Liite 4. Muotoiluja

Liite 5. Materiaalikartta

